

Det blev ungefär som vi trodde

Dalforsbornas upplevelse av
vindkraftparken på Hedbodberget
efter uppförandet

Nätverket för Vindbruk

2011

Upplägg och insamling av data: Beatrice Eriksson.
Analys och rapportskrivning: Eja Pedersen.
Omslagsfoto: Åsa Djäken

Vindkraftparken på Hedbodberget

Vindkraftparken på Hedbodberget i Rättviks kommun har producerat el sedan början av 2009. Under 2010 producerade den cirka 54 GWh el. Den består av 9 stycken 2 MW Vestas V90 med navhöjd 80 meter och rotordiameter 90 meter. Vindkraftparken projekterades och byggdes av företaget O2 Vindkompaniet. Närmaste samhälle är Dalfors som ligger ungefär 2 km nordväst om Hedbodberget, på andra sidan sjön Amungen. Den nuvarande vindkraftparken är etapp 1 i ett tvådelat projekt. I slutet av 2010 uppfördes ytterligare 6 verk, etapp 2, som är planerade att tas i drift i februari 2011. Det finns idag inga planer på ytterligare utbyggnad eller andra vindkraftsparker i närområdet.

Före uppförandet av etapp 1, våren 2008, utfördes en studie i Dalfors med syfte att beskriva hur Dalforsborna uppfattade den planerade vindkraftparken och hur de såg på den eventuella påverkan på Dalfors som parken skulle kunna ha. I den studien deltog 61 personer av 67 tillfrågade, det vill säga nästan alla som vid den tiden bodde i byn. De flesta trodde att vindkraftparken skulle påverka Dalfors positivt. Den fanns inte heller någon större oro för buller eller skuggor. Mer precist trodde Dalforsborna att turistnäringen och fastighetsvärdet skulle påverkas positivt, men några befarade att djurlivet och fågellivet skulle påverkas negativt. Det var delade meningar om hur landskapsbilden skulle förändras. Mer resultat från studien 2008 finns att läsa i Eriksson (2008)¹.

Studien har nu upprepats drygt två år senare, sommaren 2010, det vill säga 1 ½ år efter att första etappen av vindkraftparken var klar och ett halvår före utbyggnaden, etapp 2. Dalforsborna har återigen fått fylla i en enkät, men den här gången med frågor om hur de upplever vindkraftverken idag. Studien finansierades av Nätverket för vindbruk med stöd från O2 Vindkompaniet och i samarbete med Rättviks kommun. I den här rapporten redovisas resultatet.

Nytt sedan förra studien är att det har införts en bygdeersättning, eller som det ibland kallas, bygdepeng. Tanken är att en del av intäkterna från vindkraften ska tillföras bygden. I det här fallet finns en överenskommelse mellan O2 Vindkompaniet och Rättviks kommun som innebär att 0,5 % av bruttointäkterna ska delas ut till projekt i Dalfors och den omgivande Orebygden genom ett ansökningsförfarande. Första ansökningsstillfället var i mars 2010. Rättviks kommun fick in 19 ansökningar varav 8 beviljades och fick dela på 160 000 kronor.

¹ Eriksson, Beatrice: Vindkraftsetablering och uranbörning i Dalfors – Dalarna: acceptans bland närboende. Högskolan i Halmstad, 2008.

Studiemetod

Dalforsbornas upplevelser av vindkraftparken mättes med frågor i en enkät. Enkäten delades ut till 71 personer i Dalfors och strax utanför byn. Personer som var hemma vid besöket kunde välja att fylla i enkäten direkt eller lämnade den senare. Personer som inte var hemma fick en enkät och ett frankerat svarskuvert i sin postlåda.

Enkäten innehöll allmänna frågor om boendet i Dalfors, miljöbeteende och inställningen till olika sätt att producera el. Därpå följde frågor om vindkraftparken på Hedbodberget. Frågorna mätte hur väl det man fick veta om parken före uppförandet stämde med hur det blev, hur vindkraftparken som finns där idag påverkar Dalfors och om det förekommer störningar. Samma frågor upprepades, men nu med hänvisning till nästa etapp av vindkraftparken, etapp 2, som ännu inte hade byggts när deltagarna fyllde i enkäten. Dessutom fanns en fråga om hur det skulle påverka Dalfors om ännu fler vindkraftverk sätts upp i närområdet i framtiden. Frågorna, med svarsalternativ, var utformande som i den tidigare studien för att svaren skulle kunna jämföras. Ett speciellt avsnitt i enkäten berörde bygdeersättningen. Enkäten avslutades med frågor om den svarandes ålder, kön, utbildning och sysselsättning. Hela enkäten finns i bilaga 1.

Av 71 boende i Dalfors som fick en förfrågan om att delta i studien skickade 37 personer in enkäten ifylld (svarsfrekvens 52 %). Det var alltså bara drygt hälften av invånarna som deltog den här gången. Det innebär att det finns en stor osäkerhet i resultatet. De flesta resultat presenteras i den här rapporten som andelar med procent. För att visa hur stor osäkerheten är visas en del procentsatser med ett konfidensintervall. Konfidensintervallen visar mellan vilka värden det "verkliga" värdet återfinns med 95 % säkerhet. Alla deltagare har inte heller svarat på alla frågor, vilket gör att när procentsatserna adderas blir summan i vissa fall under 100 %. Vid jämförelser med den tidigare studien har ingen hänsyn tagits till att några valt att inte svara på just den frågan för att jämförelsen ska bli riktig. Förändringar över tid har i de flesta fall inte kunnat säkerställas statistiskt utan ska ses som indikationer. När skillnader går att statistiskt säkerställa presenteras skillnaderna som procentenheter med konfidensintervall. Skillnader mellan grupper har testats med Mann-Whitney U-test. Utfallet av testet presenteras med ett Z-värde och ett p-värde. Om p-värdet är mindre än 0,05 betraktas skillnaden mellan grupperna som statistiskt säker, eller med andra ord som statistiskt signifikant.

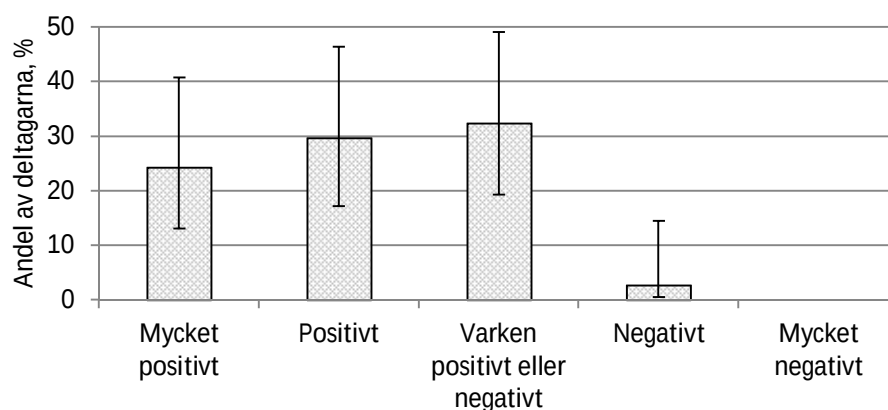
Många av resultaten presenteras i diagram. Mörka fält visar positiva eller instämmande svar, ljusa fält visar negativa eller ej instämmande svar.

Resultat

Deltagarna var i åldern 35 – 88 år (medel = 64 år; SD = 12 år) och 22 var kvinnor och 15 män. Arton av deltagarna var pensionärer, 12 var anställda och 5 var egenföretagare. Övriga var studerande eller arbetssökande. De flesta använde sin bostad i Dalfors som permanentbostad, men för 10 personer var bostaden fritidshus. Fem personer angav att de bara hade bott i Dalfors 1 eller 2 år, men de flesta hade bott där länge (medel = 31 år; SD = 26 år). De flesta trivdes bra i Dalfors. Trettio personer (81 %) klassificerade sitt boende i Dalfors som positivt eller mycket positivt. Närheten till vatten och ren natur värdesattes högst.

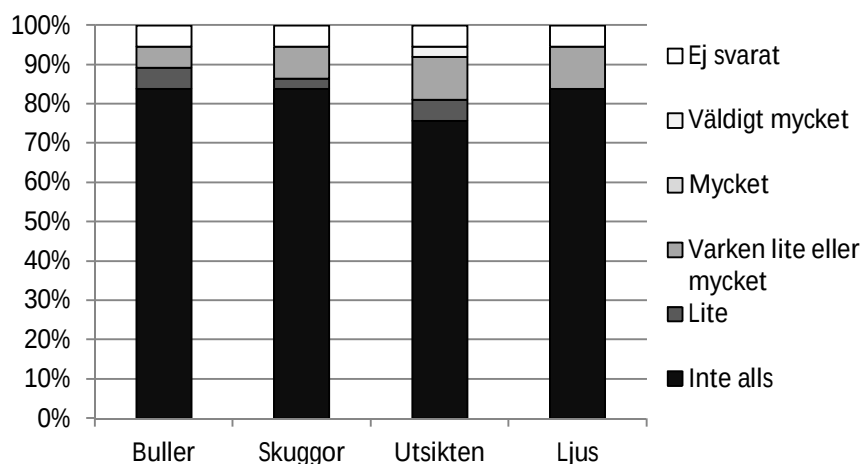
Den nuvarande vindkraftparken

Mer än hälften av deltagarna (54 %) ansåg att den nuvarande vindkraftparken påverkar Dalfors positivt eller mycket positivt, och en tredjedel (32 %) att påverkan är varken positiv eller negativ (figur 1). Eftersom det var få deltagare i studien är osäkerheten stor. Det är dock klart att endast en liten andel upplever påverkan från vindkraftparken som negativ.

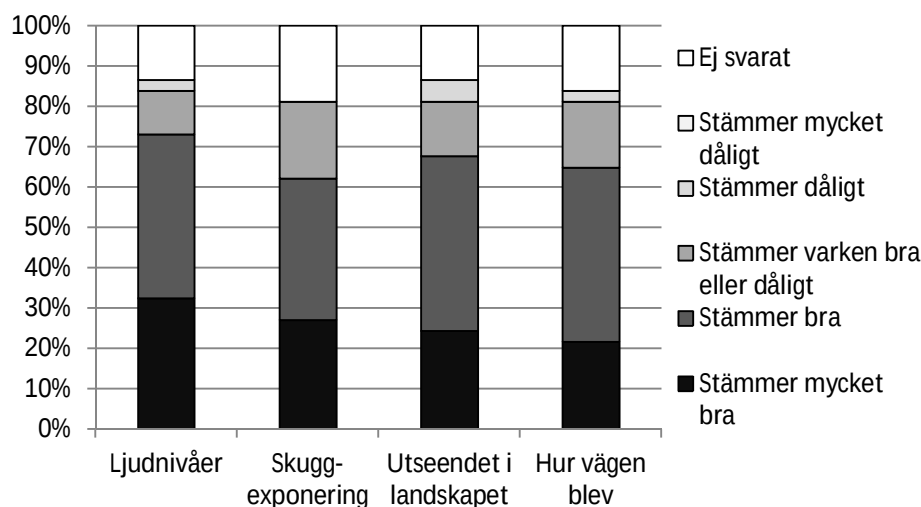
Figur 1. Den *nuvarande* vindkraftparkens påverkan på Dalfors (med 95 % konfidensintervall).

Den flesta av deltagarna rapporterade att de inte alls störs av buller (84 %), skuggor (84 %), förändrad utsikt (76 %) eller ljus (84 %) från de nuvarande vindkraftverken, se figur 2. Övriga personer uppgav att de varken störs lite eller mycket, eller endast lite, förutom en person som störs väldigt mycket av förändrad utsikt.

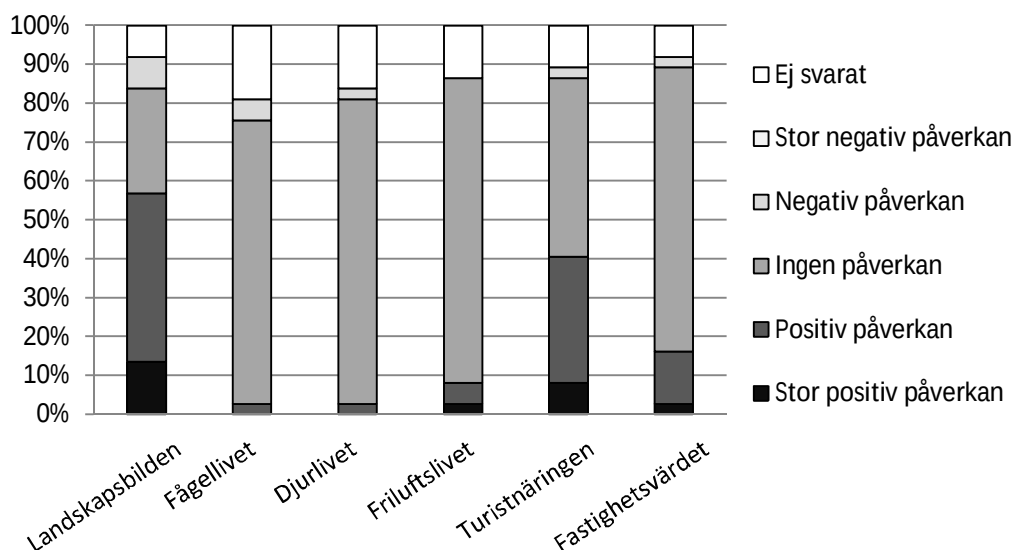
Figur 2. Upplevd störning från den *nuvarande* vindkraftparken.

Upplevelsen av vindkraftparken stämde med vad deltagarna hade fått veta om vindkraftverken före uppförandet (figur 3). De flesta deltagarna angav att förhandsinformation stämde bra eller mycket bra när det gällde ljudnivåerna (72 %), skuggexponeringen (62 %), hur vindkraftparken såg ut i landskapet (68 %) och hur vägen till vindkraftparken blev (64 %).

Figur 3. Hur väl det deltagarna fick veta **före** uppförandet av den *nuvarande* vindkraftparken stämmer med deras upplevelse av hur det blev **efter** uppförandet.

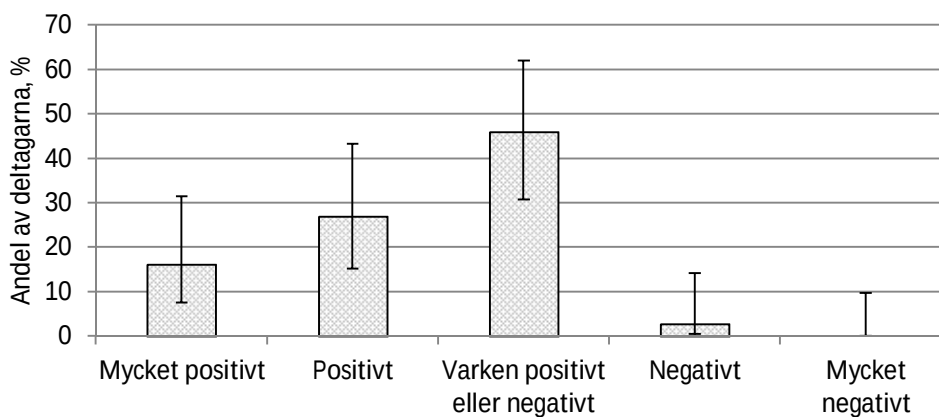
De flesta ansåg också att den nuvarande vindkraftparken inte påverkar fågellivet (73 %), djurlivet (78 %), friluftslivet (78 %) eller fastighetsvärdet (73 %) (figur 4). Av deltagarna angav 57 % att landskapsbilden och 41 % att turistnäringen påverkats positivt.

Figur 4. Den *nuvarande* vindkraftparkens påverkan på omgivningen.

Utbyggnad av vindkraftparken

Den förestående utbyggnaden av den nuvarande vindkraftparken (etapp 2) upplevdes av deltagarna som mycket positiv eller positiv (43 %), eller varken positiv eller negativ (46 %) för Dalfors (figur 4). Även här är osäkerheten stor, men endast få personer angav att utbyggnaden kommer att påverka Dalfors negativt.

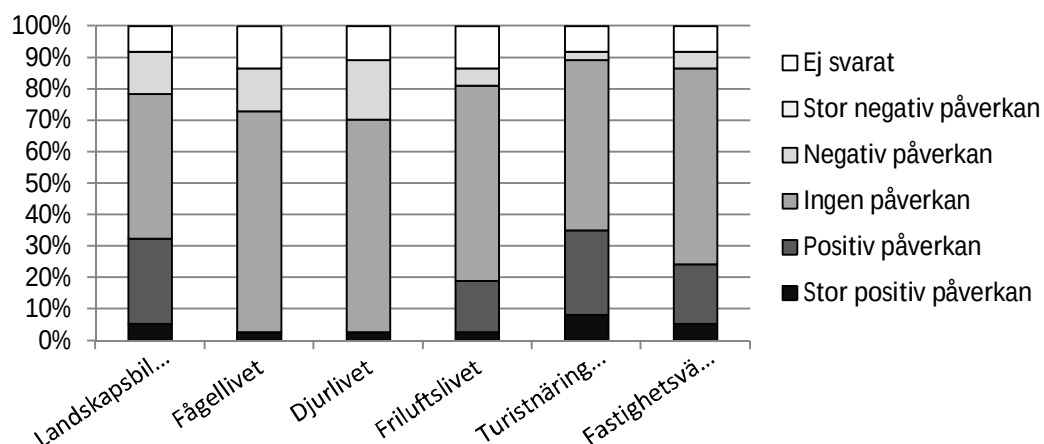

Figur 5. Hur den *utbyggda* vindkraftparken kan komma att påverka Dalfors (95 % konfidensintervall).

De flesta deltagarna trodde att de inte kommer att störas eller bara störas lite av buller (73 %), skuggor (76 %), förändrad utsikt (76 %) eller ljus (73 %) från den utbyggda vindkraftparken. Tre personer (9 %) angav dock att de tror att de kommer störas mycket av utsikten.

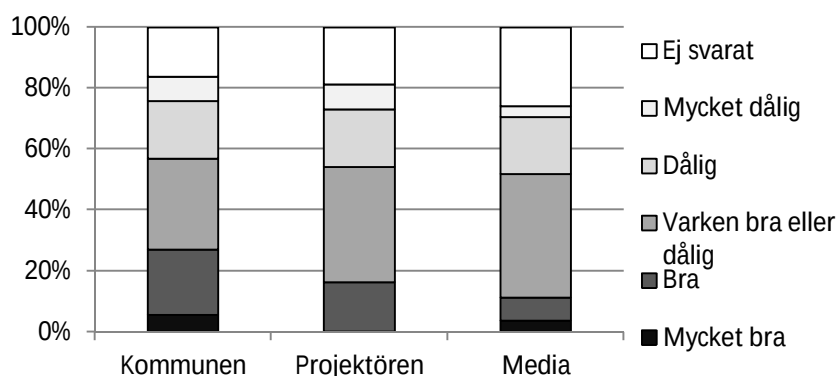
Den utbyggda vindkraftparken trodde de flesta deltagarna varken kommer att få positiv eller negativ påverkan på landskapsbilden, fågellivet, djurlivet, friluftslivet,

turistnäringen eller fastighetsvärdet (figur 6). Några befarade dock negativ påverkan på landskapsbilden (14 %), på fågellivet (14 %) och djurlivet (19 %).

Figur 6. Hur den *utbyggda* vindkraftparken kan komma att påverka omgivningarna.

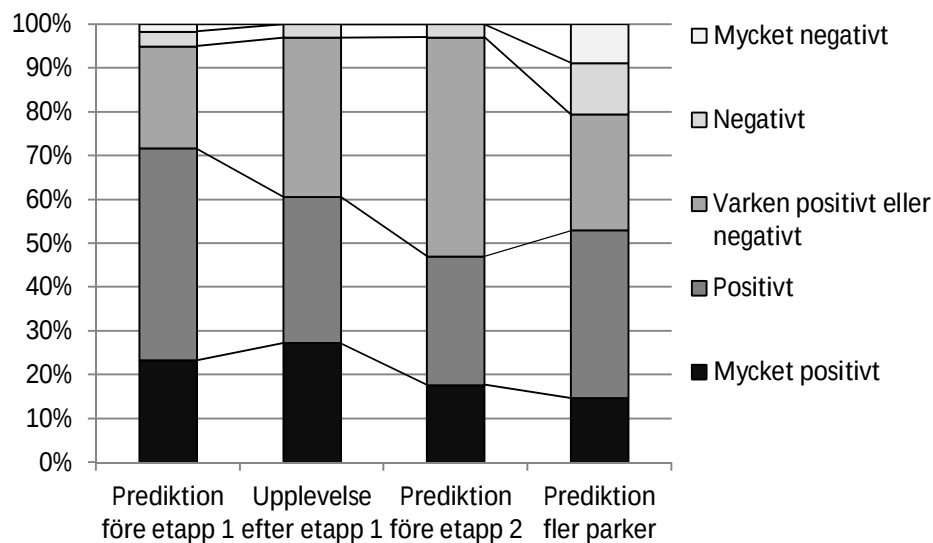
Deltagarna i studien hade fått den första informationen om utbyggnaden av vindkraftparken (etapp 2) i huvudsak från media (46 %) och av grannar (22 %). Endast 2 personer angav att de hade fått den vid ett informationsmöte. Upplevelsen av hur bra informationen varit från olika aktörer varierade (figur 7). Även om de flesta upplevde informationen som varken bra eller dålig, så fanns det deltagare som ansåg att den varit bra, samtidigt som det är en relativt stor andel som klassificerade informationen som dålig eller mycket dålig från kommunen (27 %), från projektören (27 %) eller från media (33 %). De som flyttat till Dalfors sedan de första vindkraftverken byggdes ansåg oftare att informationen varit dålig än de som bodde där under projekteringstiden, men skillnaden går inte att säkerställa statistiskt. De som ansåg att informationen varit dålig skilde sig inte från de övriga när det gällde hur de trodde att den utbyggda vindkraftparken kommer att påverka Dalfors.

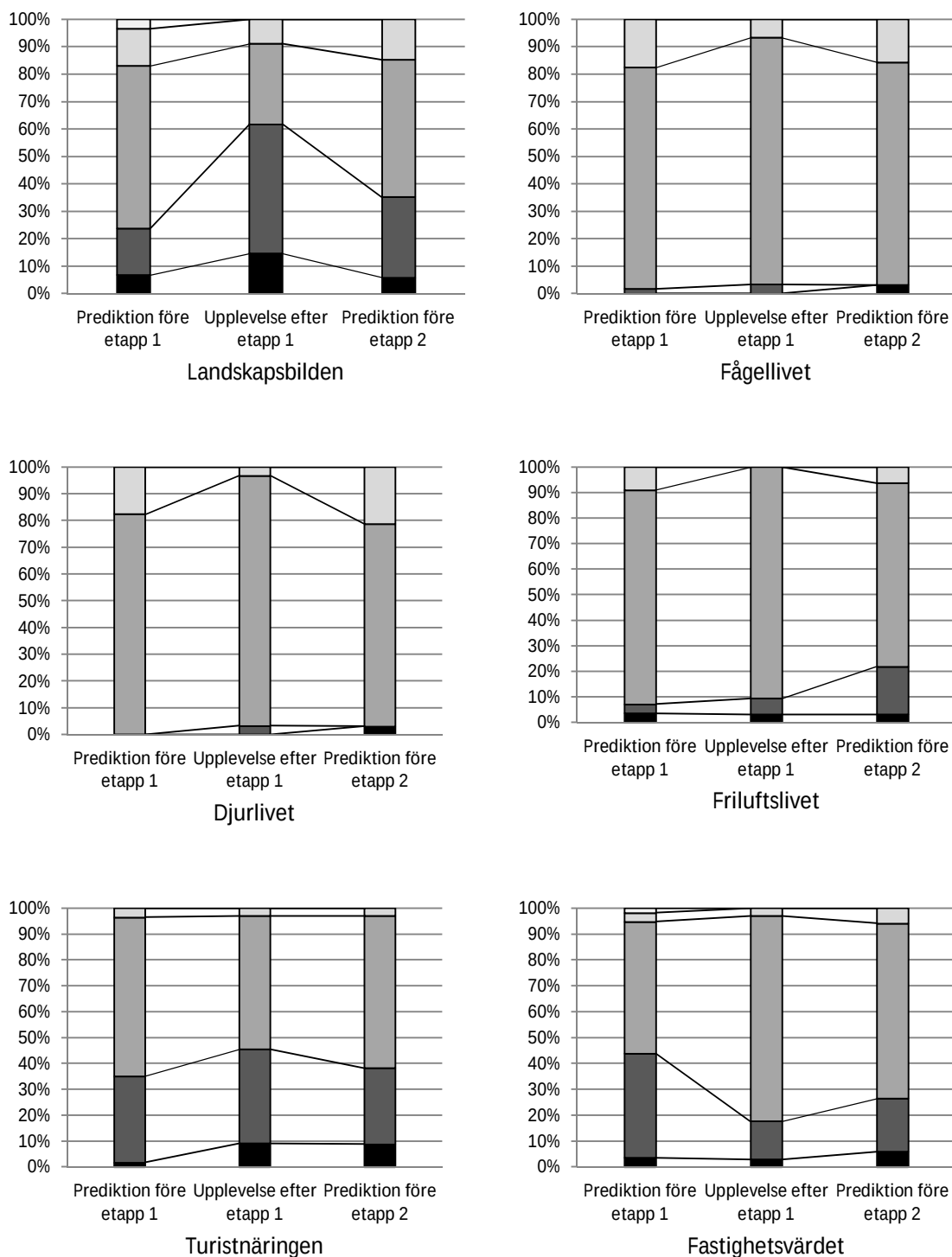
Figur 7. Hur information om etapp 2 upplevdes.

Upplevelsen av vindkraftparkens två etapper och framtida vindkraftverk

Figur 8 visar hur uppfattningen av vindkraftparkens påverkan på Dalfors ändrats över tid. Före uppförandet av den nuvarande vindkraftparken fick Dalforsborna svara på hur de trodde att vindkraftparken skulle påverka Dalfors (prediktion före etapp 1). En jämförelse med hur de upplever vindkraftparken idag (upplevelse efter etapp 1) visar att andelen som varken är positiva eller negativa har ökat på bekostnad av andelen positiva, men andelen negativa är konstant låg. Deltagarna ansåg inte heller att etapp 2 kommer att påverka Dalfors negativt (prediktion före etapp 2). Bilden ändras något om det byggs fler vindkraftparker i området (prediktion fler parker). Av deltagarna ansåg 20 % att det skulle vara negativt.

Figur 8. Upplevelser av påverkan på Dalfors **före** uppförandet av den *nuvarande* vindkraftparken (prediktion före etapp 1), **efter** uppförandet av den *nuvarande* vindkraftparken (upplevelse efter etapp 1), **före** uppförandet av den *utbyggda* vindkraftparken (prediktion före etapp 2) och inför eventuellt fler vindkraftparker i området (prediktion fler parker). Ingen hänsyn har tagits till att svar saknas från några av deltagarna i studien.

Figur 9. Vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden, fågellivet, djurlivet, friluftslivet, turistnäringen och fastighetsvärdet **före** uppförandet av den *nuvarande* vindkraftparken (prediktion före etapp 1), **efter** uppförandet av den *nuvarande* vindkraftparken (upplevelse efter etapp 1) och **före** uppförandet av den *utbyggda* vindkraftparken (prediktion före etapp 2). Färgsymboler som i figur 8 (mörka fält visar andelen positiva, ljusa fält andelen negativa). Ingen hänsyn har tagits till att svar saknas från några av deltagarna i studien.

En mer detaljerad jämförelse visar olika trender beroende på vad vindkraften förväntas påverka (figur 9). En större andel av deltagarna ser vindkraftparkens påverkan på landskapsbilden som positiv (mörkt fält) efter uppförandet än före, men andelen minskar återigen inför utbyggnaden. Både ökningen (differens = 38 procentenheter, 95 % konfidensintervall = 17 – 55 procentenheter) och minskningen (differens = 27 procentenheter, 95 % konfidensintervall = 2 – 47 procentenheter) är statistiskt säkerställd. För fågellivet och djurlivet har den andel som trodde att påverkan skulle vara negativ (ljus fält) minskat idag jämfört med före uppförandet, men det finns en oro för negativ påverkan om ytterligare vindkraftsparker byggs i området. Andelen som tyckte att turistnäringen gynnas av vindkraften har ökat något jämfört med vad deltagarna i den förra studien förutsåg. Fastighetsvärdet är den faktor som har den största minskningen av positiv påverkan. Före uppförandet svarade 44 % att vindkraftparken skulle få positiv eller mycket positiv påverkan på fastighetspriserna. Efter uppförandet lämnade 18 % samma svar. Skillnaden var statistiskt signifikant (differens = 26 procentenheter, 95 % konfidensintervall: 6 - 42 procentenheter).

Av de deltagare som svarat på frågan om vilken energikälla som är bäst lämpad för produktion av el i Sverige (35 svarande) svarade 83 % att vindkraft är mycket bra eller bra, och 3 % att det är en dålig källa. Andelen uttalat positiva har minskat sedan förra undersökningen då 91 % ansåg att vindkraft var mycket bra eller bra. Minskningen kan dock inte att säkerställas statistiskt. Övriga energislag värderas ungefär likadant som tidigare, vilket innebär att 97 % anser att vattenkraft är en bra eller mycket bra energikälla, 52 % säger det samma om kärnkraft och ingen anser att kolkraft är bra.

Skillnader i upplevelse mellan olika grupper

Av deltagarna i studien hade 23 personer grundskola, yrkesskola eller motsvarande som högsta utbildning (grundutbildning) och 13 personer gymnasium eller högskola (vidareutbildning). Deltagarna med vidareutbildning var yngre (medel = 56 år) jämfört med de grundutbildade (medel = 69 år). En större andel av de vidareutbildade använde sin bostad som fritidsboende (50 %) än de övriga (17 %). Andelen kvinnor och män skilde sig inte åt i de två grupperna.

Deltagare med vidareutbildning var mer positiva till vindkraft som energikälla än de övriga ($Z = -2,2$; $p < 0.05$). Av de vidareutbildade ansåg t.ex. 92 % att vindkraft är en bra eller mycket bra energikälla jämfört med 81 % av de övriga. Men samtidigt var det en lägre andel av deltagare med vidareutbildning som tyckte att vindkraftparkens utseende i landskapet blev som de fått veta före uppförandet ($Z = -2,0$; $p < 0.05$). Av de vidareutbildade tyckte 63 % att det stämde bra eller mycket bra, medan av de övriga svarade 86 % samma sak. Det var också en lägre andel av deltagarna i den vidareutbildade gruppen som svarade att de inte alls störs av utsikten, 58 % jämfört med i den grundutbildade gruppen 91 % ($Z = -2,1$; $p < 0.05$).

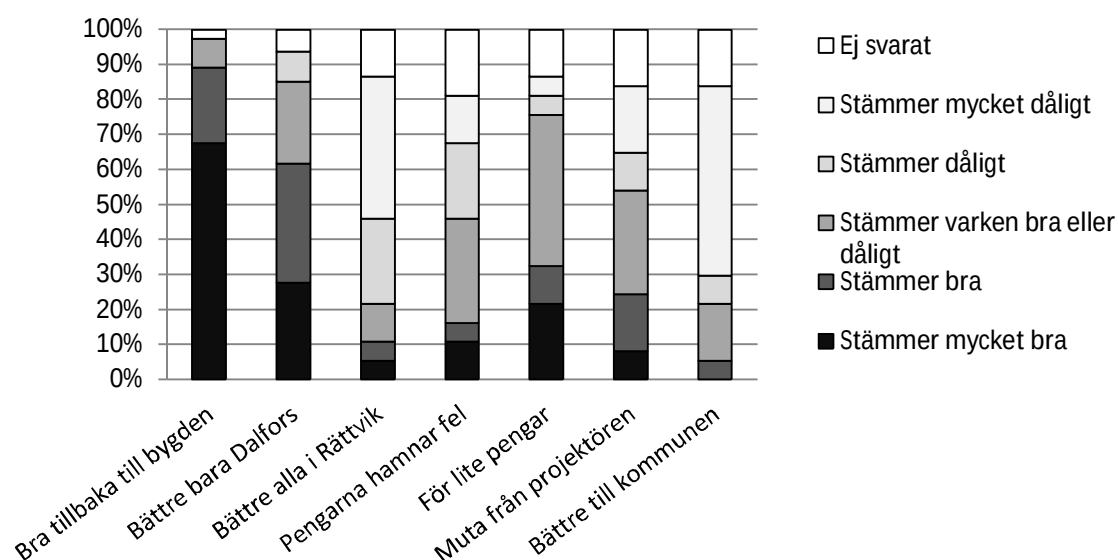
Det var också skillnad mellan gruppen med grundutbildade och gruppen med vidareutbildade i omdömet om vägen till vindkraftparken. Närmare analys visade dock att den största skillnaden fanns mellan de som använder bostaden som fritidsbostad och de som bor där permanent. Av de fritidsboende ansåg 43 % att det stämde bra eller mycket bra hur vägen blev, jämfört med 88 % bland de

permanentboende ($Z = -2,6$; $p < 0.01$).

Kvinnor och män skilde sig inte åt i sina upplevelser eller åsikter, varken när det gällde vindkraftparken på Hedbodberget eller generellt.

Bygdeersättning

Av deltagarna i studien uppgav 21 personer (57 %) att de kände till möjligheten att söka bygdeersättning. De flesta tyckte att det var bra att pengarna går tillbaka till bygden (89 %) (figur 10). Av deltagarna ansåg ungefär hälften (51 %) att det hade varit bättre om pengarna bara kunde sökas i Dalfors, men få (11 %) att det hade varit bättre om alla boende i Rättviks kommun kunde söka. Rädslan för att pengarna ska hamna i fel händer var låg (16 % instämde med det påståendet). Åsikterna om det är för lite pengar går isär. Av deltagarna instämde 32 % i att det är för lite pengar, 43 % tyckte att påståendet varken stämde bra eller dåligt, och 11 % tyckte att det stämde dåligt, det vill säga att det inte är för lite pengar. Att bygdeersättningen kan betraktas som en muta från projektören ansåg 24 % stämma, medan 29 % inte instämde. Att det skulle vara bättre om pengarna gått in i den kommunala budgeten anser 62 % stämmer dåligt med deras uppfattning.

Figur 10. Uppfattningen om bygdeersättning.

Slutsatser

De boende i Dalfors upplever vindkraftparken på Hedbodberget som positiv för bygden och få rapporterar negativ påverkan. I vissa fall är den positiva påverkan större än vad Dalforsborna trodde före uppförandet, t.ex. vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden, medan den i andra fall är mindre positiv än förväntat som t.ex. påverkan på fastighetspriserna. Även den utbyggnad som kommer att tas i drift i början av 2011 anses i stort sett positiv. Däremot befärar en del av deltagare i studien att det kan komma att påverka Dalfors negativt om fler vindkraftparker uppförs i området. Ifall det blir aktuellt med fler etableringar av vindkraft i närheten av Hedbodberget måste en sådan etablering före projekteringen diskuteras med de kringboende och endast komma till stånd om det går att hitta en placering som inte påverkar omgivningarna negativt. Hedbodberget är exempel på en från de boendes synvinkel lyckad etablering av vindkraft med hög acceptans. Men det innebär inte automatiskt att området ska exploateras ytterligare. Kanske är den nu utbyggda vindkraftparken med 15 verk vad landskapet tillåter.

Varken buller, skuggor eller ljus från vindkraftparken stör de kringboende, trots höjdskillnader mellan verken och de boende, och trots att några hushåll bor på motsatt sida av sjön. Teoretiskt kan höjdskillnader innebära en skillnad i vindhastigheter som i sin tur kan leda till att bakgrundsljud i buskar och träd som alstras av vinden kan vara av låga nivåer samtidigt som vindkraftverken går på hög effekt. Och ljud som utbreder sig över en sjö dämpas i teorin inte lika mycket som ljud över mark. I fallet Hedbodberget är det tydligt att avståndet på cirka 2 kilometer, tillsammans med andra fysiska omständigheter som den komplexa terrängen, är tillräckligt för att ljud, skuggor eller ljus inte ska ge upphov till störningar.

Informationen om den förestående utbyggnaden upplevdes olika av deltagarna. Det fanns inget samband mellan hur informationen upplevdes och hur deltagarna trodde att utbyggnaden kommer att påverka Dalfors, men det indikerar att alla inte känner sig delaktiga trots det överlag positiva stödet för en utbyggnad. Det gick inte att urskilja någon speciell grupp som var negativ till hur information skötts - de som var negativa skilde sig inte vad gäller ålder, kön eller utbildning från de övriga. Information bör därför vända sig till alla grupper i områden där uppförandet av vindkraftverk planeras eller där en vindkraftpark ska byggas ut. Informationen måste också ges kontinuerligt så att människor som flyttar in i vindkraftsprojekterade områden efter samrådsprocessen också blir delaktiga.

Bygdeersättning uppfattades i stort sett positivt och att pengarna söks lokalt ansågs bättre än att de går in i den kommunala budgeten. Men åsikterna går isär ifall pengarna är att betrakta som muta från projektören eller inte. Detta tycks dock inte ha någon betydelse för synen på den nuvarande eller den utbyggda vindkraftparken. Bygdeersättningen är i det här fallet en överenskommelse mellan Rättviks kommun och projektören, och utdelningen av pengarna till projekt i området sköts av kommunen, vilket kan ha bidraget till att bygdeersättningen ändå accepterades.

Studiens resultat är relativt entydiga och lätta att förstå. Men studien lyfter också fram resultat som visar på komplexiteten i hur vindkraft upplevs, t.ex. skillnader mellan grupper. Dessa resultat kan inte förklaras med data från den här studien, men kan ligga till grund för fortsatt forskning.

Den här studien, och den tidigare som mätte Dalforsbornas uppfattning före uppförandet, visar att vindkraftparken på Hedbodberget har ett starkt stöd bland Dalforsborna. De positiva erfarenheterna kan användas i den fortsatta planeringen för vindkraft inom Rättviks kommun, men också fungera som inspiration för andra områden i Sverige.

Bilaga 1

Att bo i Dalfors

1. Hur länge har du bott i byn Dalfors? år ☐ Hela mitt liv

2. Hur använder du din bostad i Dalfors? ☐ Permanentboende ☐
Fritidshus

3. Hur ser du på ditt boende i Dalfors?

Mycket positiv	Positiv	Varken positiv eller negativ	Negativ	Mycket negativ
☐	☐	☐	☐	☐

Kommentar:.....
.....
.....

4. Vad värdesätter du med ditt boende/omgivning?

	Mycket viktigt	Viktigt	Varken eller	Inte viktigt	Inte alls viktigt
Ren natur	☐	☐	☐	☐	☐
Möjlighet till friluftsliv	☐	☐	☐	☐	☐
Lugnet/Stillheten	☐	☐	☐	☐	☐
Läget/Platsen	☐	☐	☐	☐	☐
Närheten till vatten	☐	☐	☐	☐	☐
Tryggheten/Gemenskapen	☐	☐	☐	☐	☐
Närhet till släkt/vänner	☐	☐	☐	☐	☐

Miljö

5. Kryssa för det som passar bäst in på ditt beteende.

	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
Pantar burkar/glas/petflaskor	☐	☐	☐	☐	☐
Lämnar in papper till pappersinsamlingen	☐	☐	☐	☐	☐
Lämnar in glas till glasåtervinningen	☐	☐	☐	☐	☐
Tar batterier till batteriholken	☐	☐	☐	☐	☐
Kör/åker miljöbil	☐	☐	☐	☐	☐
Åker kommunalt	☐	☐	☐	☐	☐
Köper lokalproducerade produkter i möjliga mån	☐	☐	☐	☐	☐
Lämnar avfall till miljöstationen	☐	☐	☐	☐	☐
Köper produkter som är ett bättre alternativ för miljön	☐	☐	☐	☐	☐

6. Vilken källa tycker du är bäst lämpad för produktion av el i Sverige de närmaste 10 åren?

	Mycket bra	Bra	Varken bra eller dåligt	Dåligt	Mycket dåligt
Vattenkraft	☐	☐	☐	☐	☐
Vindkraft	☐	☐	☐	☐	☐
Kärnkraft	☐	☐	☐	☐	☐
Kolkraft	☐	☐	☐	☐	☐
Annat.....	☐	☐	☐	☐	☐

Vindkraft i Dalfors

Vintern 2008 – 2009 byggdes en vindkraftpark med 9 vindkraftverk på Hedbodberget utanför Dalfors.

7. Hur väl tycker du att det du fick veta före uppförandet av vindkraftparken **stämmer överens** med hur det blev?

	Stämmer mycket bra	Stämmer bra	Stämmer varken bra eller dåligt	Stämmer dåligt	Stämmer mycket dåligt
Ljudnivåer	☐	☐	☐	☐	☐
Skuggexponering	☐	☐	☐	☐	☐
Hur vindkraftparken ser ut i landskapet	☐	☐	☐	☐	☐
Hur vägen till vindkraftparken blev	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hur tycker du att den **nuvarande** vindkraftparken har påverkat Dalfors?

Mycket positivt	Positivt	Varken positivt eller negativt	Negativt	Mycket negativt
☐	☐	☐	☐	☐

9. Hur tycker du att den **nuvarande** vindkraftparken påverkar **dig och din omgivning?**

	Stor positiv påverkan	Positiv påverkan	Ingen påverkan	Negativ påverkan	Stor negativ påverkan
Landskapsbilden	☐	☐	☐	☐	☐
Fågellivet	☐	☐	☐	☐	☐
Djurlivet	☐	☐	☐	☐	☐
Friluftslivet	☐	☐	☐	☐	☐
Turistnäringen	☐	☐	☐	☐	☐
Fastighetsvärdet	☐	☐	☐	☐	☐

10. Störs du av den **nuvarande** vindkraftparken? I så fall av vad?

	Inte alls	Lite	Varken lite eller mycket	Mycket	Väldigt mycket
Buller	☐	☐	☐	☐	☐
Skuggor	☐	☐	☐	☐	☐
Utsikten	☐	☐	☐	☐	☐
Ljus	☐	☐	☐	☐	☐
Annat	☐	☐	☐	☐	☐

Hösten/vintern 2010 kommer vindkraftparken på Hedbodberget att byggas ut. Utbyggnaden, etapp 2, består av 6 nya vindkraftverk.

11. Hur/var fick du först information om **etapp 2** av vindkraftparken på Hedbodberget i Dalfors?

Kommunen	Media Tv/tidningar	Grannar	Informations- möte	Annat (ange vad)	
☐	☐	☐	☐	☐	

12. Hur har informationen varit angående **etapp 2** av vindkraftparken från dessa?

	Mycket bra	Bra	Varken bra eller dålig	Dålig	Mycket dålig
Information från kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
Information från projektören	☐	☐	☐	☐	☐
Information from media, t.ex. Tv och tidningar	☐	☐	☐	☐	☐

13. Hur upplevde du situationen när du först fick höra talas om att **etapp 2** skulle byggas på Hedbodberget?

Mycket positivt	Positivt	Varken positivt eller negativt	Negativt	Mycket negativt
☐	☐	☐	☐	☐

14. Hur tror du **den utbyggda** vindkraftparken på Hedbodberget, det vill säga den nuvarande tillsammans med etapp 2, kommer att påverka Dalfors?

Mycket positivt	Positivt	Varken positivt eller negativt	Negativt	Mycket negativt
☐	☐	☐	☐	☐

15. Tror du den **utbyggda** vindkraftparken kommer att påverka **dig och din omgivning**?

	Stor positiv påverkan	Positiv påverkan	Ingen påverkan	Negativ påverkan	Stor negativ påverkan
Landskapsbilden	☐	☐	☐	☐	☐
Fågellivet	☐	☐	☐	☐	☐
Djurlivet	☐	☐	☐	☐	☐
Friluftslivet	☐	☐	☐	☐	☐
Turistnäringen	☐	☐	☐	☐	☐
Fastighetsvärdet	☐	☐	☐	☐	☐

16. Tror du att du kommer att störas av vindkraftparken **efter utbyggnaden**? I så fall av vad?

	Inte alls	Lite	Varken lite eller mycket	Mycket	Väldigt mycket
Buller	☐	☐	☐	☐	☐
Skuggor	☐	☐	☐	☐	☐
Utsikten	☐	☐	☐	☐	☐
Ljus	☐	☐	☐	☐	☐
Annat.....	☐	☐	☐	☐	☐

17. Om det i framtiden eventuellt skulle uppföras fler vindkraftparker i närheten av Dalfors, hur tror du att du skulle uppleva det?

Mycket positivt	Positivt	Varken positivt eller negativt	Negativt	Mycket negativt
☐	☐	☐	☐	☐

Bygdeersättning

En del av intäkterna från vindkraftparken, 0,5 % av bruttointäkterna, kommer att delas ut till projekt i Dalfors och Oresocken genom ett ansökningsförfarande. Alla kan söka och projektet ska vara positivt för Dalforsbygden.

18. Kände du till möjligheten att ansöka om bygdeersättning?

☐ Ja

☐ Nej

19. Vad tycker du om Bygdeersättningen? Var vänlig ta ställning till följande påståenden.

	Stämmer mycket bra	Stämmer bra	Stämmer varken bra eller dåligt	Stämmer dåligt	Stämmer mycket dåligt
Det är bra att pengarna går tillbaka till bygden.	☐	☐	☐	☐	☐
Det hade varit bättre om pengarna bara kunde sökas i Dalfors.	☐	☐	☐	☐	☐
Det hade varit bättre om alla som bor i Rättviks kommun kunde söka.	☐	☐	☐	☐	☐
Pengarna kommer att hamna i fel händer.	☐	☐	☐	☐	☐
Det är för lite pengar.	☐	☐	☐	☐	☐
Bygdeersättningen är som en muta från projektören.	☐	☐	☐	☐	☐
Det hade varit bättre om pengarna gått in i den kommunala budgeten.	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentar:

.....
.....
.....

Om Dig

20. Är du kvinna eller man?

- ☐ Kvinna
- ☐ Man

21. Ålder? år

22. Vilken är din högsta genomförda utbildning?

- ☐ Folkskola, realskola, grundskola eller liknande
- ☐ Yrkesskola, gymnasieskolans 1 eller 2 åriga linjer/program
- ☐ 3 eller 4 årigt gymnasium
- ☐ Universitets eller högskoleutbildning
- ☐ Annat (ange vad)

23. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning?

- ☐ Anställd
- ☐ Egenföretagare
- ☐ Studerande
- ☐ Pensionär
- ☐ Arbetssökande
- ☐ Annat (ange vad)

24. Deltog du i den tidigare enkätundersökningen om vindkraftparken på Hedbodberget våren 2008?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Till sist: övriga kommentarer kring vindkraftparken.

.....

.....

.....

.....

.....

Tack för din medverkan!